

Nr 120.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1916 kl. 6 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ersättning åt viss från Uddevalla till Göteborg förflyttad järnvägspersonal för av flyttningen föranledda kostnader.

(4:e avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till statsutskottet hänvisad motion, nr 16, har herr A. Törnkvist hemställt, att riksdagen måtte besluta tillerkänna den vid indragningen av lokomotivstationen i Uddevalla den 1 oktober 1913, till Göteborg förflyttade personalen ersättning för de kostnader, var och en styrker sig hava haft för flyttningen i fråga.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet, som begärt Kungl. Maj:ts befallning till järnvägsstyrelsen att i ärendet avgiva yttrande, har med föranledande härav erhållit såsom bilaga vid detta betänkande fogat utlåtande av nämnda styrelse.

Av berörda utlåtande inhämtas, att nu gällande avlöningsbestämmelser för statens järnvägars personal icke ansetts medgiva utbetalande av sådan flyttningersättning, som i motionen avsetts, ävensom att järnvägsstyrelsen, vilken funnit det i princip riktigt, att personal vid statens järnvägar, som måste underkasta sig tvångsförflyttning, erhåller ersättning för med flyttningen förenade kostnader, redan vidtagit åtgärd i syfte, att bestämmelser i angiven riktning måtte meddelas. Vid sådant förhållande och då det synes utskottet ej kunna ifrågakomma att tilldela särskild flyttningersättning åt den i motionen omförmälda personal, medan andra befattningshavare vid statens järnvägar under motsvarande omständigheter ej skulle komma i åtnjutande av samma

förmån, har utskottet icke kunnat tillstyrka bifall till det i motionen framställda förslaget.

Utskottet får alltså hemställa,
att herr Törnkvists ifrågavarande motion icke må
av riksdagen bifallas.

Stockholm den 23 maj 1916.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Närvarande: se under utlåtandet nr 119.

Reservation:

av herrar *F. V. Thorsson*, *N. A. Nilsson* i Kabbarp och *A. Anderson* i Råstock, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Utskottet — — — — styrelse.

Av berörda — — — — — — — — — — meddelas. Vid sådant förhållande finnes visserligen utsikt till att i motionen berörda missförhållande kommer att för framtiden undanröjas, men det viktigaste vore tvivelsutan att, på sätt järnvägsstyrelsen i sitt ovan nämnda uttalande framhållit, styrelsen erhöi rätt att i varje fall av tvångsförflyttning utbetala flyttningsbidrag till det belopp, som efter kostnadsuppgifternas granskning kan finnas skäligt.

Då ett bifall till vad i motionen föreslagits icke torde försvåra den av järnvägsstyrelsen ifrågasatta lösningen av förevarande spörsmål, så tillåter sig utskottet hemställa,

att riksdagen måtte besluta tillerkänna den vid indragningen av lokomotivstationen i Uddevalla den 1 oktober 1913 till Göteborg förflyttade personalens ersättning för de kostnader var och en styrker sig ha haft för flyttningen ifråga; samt bemyndiga järnvägsstyrelsen att av trafikmedel utbetala härför erforderligt belopp.»

Bilaga.

Till riksdagens statsutskott.

I anledning därav, att kungl. järnvägsstyrelsens yttrande infordrats över en inom andra kammaren väckt motion, nr 16, om ersättning åt viss från Uddevalla till Göteborg förflyttad järnvägspersonal för av flyttningen föranledda kostnader, får styrelsen anföra följande:

Sedan beslut fattats om lokomotivstationens i Uddevalla indragning från och med den 1 oktober 1913, bestämde vederbörande distriktsförvaltning genom order den 28 april samma år, att den där placerade personalen, en lokomotivmästare, 10 lokomotivförare, 15 lokomotiveldare och en extra ordinarie lokomotivreparatör, skulle från ingången av nämnda oktober månad förflyttas till Göteborg.

Den av denna order berörda personalen, däribland även de i motionen namngivna personerna, inlämnade efter flyttning till Göteborg, i syfte att erhålla gottgörelse för de därmed förenade kostnaderna, till vederbörande maskindirektör räkningar, enligt vilka en del av personalen gjorde anspråk på utbekommande av traktamentsersättning för de 30 första dagarna av deras vistelse i Göteborg samt de övriga å natthärbergesersättning för samma tid.

Sedan de sålunda framställda ersättningsanspråken av maskindirektören lämnats utan avseende, inkom personalen till styrelsen med gemensam framställning om en månads dagtraktamentsersättning. Genom beslut den 9 januari 1914 förklarade sig styrelsen icke kunna bifalla denna framställning. Över styrelsens beslut anförde personalen besvär hos Kungl. Maj:t, därvid klagandena med vissa ändringar av sina förut framställda ersättningsanspråk anhöllo om gottgörelse med 75 kronor åt en var av dem för de kostnader, som ifrågavarande flyttning åsamkat dem eller, om detta belopp kunde befinnas vara för högt för alla eller någon av dem, med det belopp, som ansåges skäligt. Den 30 september 1914 avgav kungl. styrelsen infordrat underdånigt utlåtande över besvären, därvid styrelsen till Kungl. Maj:t överlämnade genom vederbörande distriktsbefäls försorg införskaffade specificerade uppgifter å de kostnader, som envar av klagandena fått vidkännas i anledning av sin förflyttning till Göteborg. Uppgifterna, som delvis voro styrkta av behöriga verifikationer, upptogo kostnadsbelopp, som framgå av bifogade tablå¹⁾. Genom nådigt utslag den 18 februari 1915 har Kungl. Maj:t funnit ändringssökandet ej kunna bifallas.

Förflyttning från en stationeringsort till en annan vid statens järnvägar förekommer på grund av järnvägstjänstens natur i ganska stor omfattning. Ett flertal förflyttningar äga rum efter ansökan eller efter muntligen framställd begäran, och föreligger vid sådana tillfällen ingen anledning att tillerkänna vederbörande ersättning för flyttningskostnader. Emellertid måste emellanåt — såsom uti här ifrågavarande fall — tvångsförflyttningar i statens järnvägars intresse tillgripas. Men även i sådana fall hava några flyttningskostnader icke utbetalts, enär sådan ersättnings utgående saknar stöd i gällande bestämmelser. För personal, som har bostad in natura å såväl den gamla som den nya stationeringsorten är för-

¹⁾ Ifrågavarande tablå har utskottet icke ansett nödigt att här intaga.

flyttningen i regel icke förenad med andra ekonomiska olägenheter, än att vederbörande själv får bekosta in- och uppäckning samt transport till och från järnvägsvagn av sina flyttsaker samt vidkännas möjligen uppkommande merkostnader för mat och dylikt under flyttningen, i den mån dessa icke täckas av traktamentsersättningen, som utgår under resan till nya stationeringsorten. Tjänstehavare vid statens järnvägar åtnjuter nämligen vid flyttning av här ifrågavarande slag utom traktamentsersättning för erforderliga resedagar fri transport å järnväg för sitt husgeråd intill viss omfattning samt fribiljett för sig och sina familjemedlemmar. I övriga fall, särskilt då det gällt personal med eget hushåll, har man sökt underlätta flyttningen genom att utsätta densamma till fardag och i god tid för vederbörande tillkännagiva ordern om förflyttningen. Emellertid hava tvivelsutan såväl de i motionen upptagna tjänstemännen som en del andra förflyttade befattningshavare fått vidkännas vissa utgifter i följd av förflyttningen. Kungl. styrelsen har icke anledning göra någon anmärkning mot storleken av de ersättningsbelopp, som enligt motionen föreslagits för var och en av däri upptagna befattningshavare. Såsom av ovan berörda tablå framgår hava, förutom i motionen namngivna personer, även lokomotiveldarna G. Berg och F. A. Kjellberg såsom förflyttade hos kungl. järnvägsstyrelsen fordrat flyttningsersättning med resp. 71 kronor 50 öre och 71 kronor 75 öre.

Styrelsen finner det i princip riktigt, att personal vid statens järnvägar, som måste underkasta sig tvångsförflyttning, erhåller ersättning för med förflyttningen förenade kostnader i likhet med vad som lärer vara fallet vid de övriga kommunikationsverken, även om behovet av flyttningshjälp icke gör sig så starkt gällande vid statens järnvägar som vid andra verk, enär järnvägspersonalen, såsom förut sagts, åtnjuter fri transport å järnväg för sitt husgeråd och fribiljett för sig och sina familjemedlemmar.

I avsikt att erhålla bestämmelser, som medgiva rätt till flyttningshjälp, har järnvägsstyrelsen till 1914 års kommitté angående löneförhållanden vid statens järnvägar överlämnat en av Sveriges lokomotivmannaförbund gjord framställning att vid förflyttning av lokomotivpersonal flyttningsbidrag enligt vissa grunder måtte tillkomma de förflyttade, vilken framställning styrelsen genom förut meddelat beslut förklarar sig sakna befogenhet bifalla.

Att för det nu förevarande fallet göra undantag från vad eljest vid statens järnvägar gäller beträffande under liknande omständigheter vidtagna tvångsförflyttningar skulle enligt styrelsens mening innebära en orättvisa mot övriga tjänstemän, som på enahanda sätt förflyttats utan att erhålla någon gottgörelse för flyttningskostnaderna. Från styrelsens ståndpunkt i frågan synes det vara en förutsättning för bifall till motionen, att styrelsen erhåller rätt att i varje fall av tvångsförflyttning, som förekommit vid tiden för den här ifrågavarande förflyttningen eller därefter, eller som framdeles må förekomma, utbetala flyttningshjälp till belopp, som efter kostnadsuppgifternas granskning kan finnas skäligt.

Stockholm den 7 april 1916.

Kungl. järnvägsstyrelsen

AXEL GRANHOLM.

HJ. WILLERS.
tj.f.